

IZVJEŠTAJ O RADU

1. januar – 31. decembar, 2015.

Podgorica, decembar, 2015. godine

Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) je nevladina organizacija koja je osnovana 1997. godine i registrovana je kod Ministarstva pravde RCG pod brojem: 153.

Vizija CEDEM-a je Crna Gora kao razvijeno društvo jednakih mogućnosti, koje poštuje univerzalne demokratske vrijednosti i principe, i zemlja članica Evropske unije i NATO saveza.

Misija CEDEM-a je da unaprijedi i proširi svijest o važnosti pravilne i uspješne tranzicije; da istražuje, analizira i prati proces tranzicije; da kroz svoje aktivnosti, koliko je to moguće, utiče na tranzicioni proces u Crnoj Gori, te da doprinese jačanju civilnog društva i demokratizaciji u cjelini.

Vrijednosti CEDEM-a:

- Afirmacija pluralizma, participativnosti i otvorenog društva
- Vladavina prava
- Jednakost i poštovanje ljudskih prava
- Socijalna pravda
- Transparentnost
- Profesionalizam i objektivnost

CEDEM djeluje i kao **think-tank grupa** u svojstvu organizatora brojnih javnih rasprava i nosioca praktičnog djelovanja, posebno kroz:

- istraživanja i analitičke projekte iz oblasti demokratske tranzicije i ljudskih prava u Crnoj Gori,
- konferencije, okrugle stolove, sastanke, seminare, radionice i treninge sa ciljem ohrabivanja procesa demokratske tranzicije,
- zakonodavne prijedloge,
- publikacije, monitoring izvještaje i prijedloge praktičnih politika,
- saradnju sa drugim NVO-ima, sa srodnim poljem interesovanja, iz Crne Gore, regiona i inostranstva.

Uz podršku **Think Tank Fund-a iz Budimpešte**, CEDEM je proteklih godina razvijao ljudske resurse i kapacitete i radio na reorganizaciji i postavljanju novih strateških ciljeva.

Takođe, **CEDEM** je u istraživanju koje je sprovedeno u okviru Programa *Think-tankovi i Civilno društvo*, Univerziteta Pensilvanija iz SAD-a, rangiran **među 10 vodećih think-tank organizacija** iz Centralne i Istočne Evrope.

Osim toga, **CEDEM** je u martu mjesecu stekao članstvo u **Međunarodnoj mreži za ekonomska, socijalna i kulturna prava (ESCR-Net)**. Mreža djeluje kao platforma za solidarnost, uzajamno učenje i zajednički rad na promociji i zaštiti ljudskih prava, posebno ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

CEDEM djeluje u tri programske oblasti:

- Vladavina prava/ljudska prava
- Evroatlantske integracije
- Socijalna inkluzija

CEDEM-om upravljaju 3 člana Upravnog odbora i izvršni direktor.

U 2014 godini, u CEDEM-u je bilo stalno angažovano 4 zaposlenih, kao i više honorarnih saradnika. U okviru Programa stručnog osposobljavanja Vlade Crne Gore u 2015. godini jedna pripravica je obavila pripravnički staž u CEDEM-u. Takođe, u programu stažiranja koje CEDEM realizuje, jedna osoba stažira od septembra.

U izvještajnom periodu, **CEDEM** je implementirao projekte u saradnji sa sljedećim donatorima:

- Vlada Crne Gore - Komisija za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću;
- Ambasada Mađarske u Podgorici;
- Kanadska ambasada u Beogradu;
- Američka ambasada u Podgorici;
- Ambasada SR Njemačke u Podgorici;
- Njemačka fondacija Konrad Adenauer (KAS);
- Ambasada Ujedinjenog kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske;
- Holandska ambasada (MATRA Program);
- Wilfried Martens Centar za evropske studije;
- Nato Public Diplomacy;
- Organizacija za bezbjednost i saradnju u Evropi (OSCE);
- Evropska komisija preko Mreže think tank organizacija (PASOS);
- Balkanski fond za demokratiju (BTD);
- Holandski savjet za izbjeglice;

Godišnji izvještaj koji je pred vama predstavlja sumarni prikaz svih aktivnosti koje smo realizovali u proteklih godinu dana, sa posebnim fokusom na programsko i finansijsko izvještavanje o realizovanim projektima. Izvještaj sadrži i pregled realizovanih istraživanja, objavljenih publikacija i izvještaja, kao i podatke o učešću predstavnika CEDEM-a na stručnim skupovima i seminarima u zemlji i inostranstvu. Kroz pripremu i objavljivanje ovog izvještaja, nastojimo da zainteresovanoj javnosti, uključujući i donatore i građane, stavimo na uvid sve informacije koje su od značaja za naš rad, ali i da na taj način dobijemo povratne informacije o segmentima našeg rada koje treba dalje da unaprjeđujemo.

U izvještajnom periodu, objavili smo **9 publikacija i 4 istraživanja**.

Organizovali smo ukupno **20 događaja**, od čega 2 okrugla stola, 2 konferencije, 1 fokus grupu, 11 seminara/obuke i 4 pres konferencije.

Učestvovali smo na **9 regionalnih skupova**, kao i na **36 skupova u zemlji**.

Presjek realizovanih aktivnosti, prema tipu aktivnosti:

Publikacije/ Izvjestaji/ Studije	Seminari/ treninzi	Pres konferencije	Okrugli stolovi/ konferencije/ fokus grupe/tribine	Članci/ intervjui/ saopštenja	Učešće na međ. inicijativama	Učešće na skupovima u zemlji	Istraživanja
10	11	4	5	18	9	36	4

PUBLIKACIJE / IZVJEŠTAJI / STUDIJE:

- Policy brief: ***Socijalne usluge i lokalna zajednica - potrebe i izazovi***, realizovan u okviru projekta *Socijalnom inkluzijom do jednakih mogućnosti*, uz podršku Vlade Crne Gore, posredstvom Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću.
- ***Informator o pristupu socijalnoj i dječijoj zaštiti u Crnoj Gori***, u okviru projekta *Socijalnom inkluzijom do jednakih mogućnosti*, koji su realizovali CEDEM i NVO Ruža, uz podršku Vlade Crne Gore, posredstvom Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću.
- ***Priručnik o trgovini ljudima za zaposlene u socijalnim i službama za sprovođenje zakona***, u okviru projekta *Podržimo žrtve trafikinga, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova*, koji su realizovali CEDEM i Crnogorski ženski lobi uz podršku Kanadske ambasade u Beogradu;
- Policy izvještaj: ***Borba protiv trgovine ljudima u Crnoj Gori – mehanizmi zaštite, koordinacija, stavovi laičke i stručne javnosti***, u okviru projekta *Podržimo žrtve trafikinga, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova*.

- Policy Brief: **Podizanje javne svijesti o ulozi građana/ki u procesu odlučivanja o NATO integracijama Crne Gore**
- **Kratki dokumentarni film:** Film je pripremljen u okviru projekta „Izbjeglička kriza u Evropskoj Uniji i regionu: EU plan, vladine strategije i odgovori civilnog društva“, koji CEDEM realizuje u saradnji sa Holandskim centrom za izbjeglice, a uz podršku Ambasade Kraljevine Holandije u Beogradu.
- Publikacija: **Politike azila i migracija u procesu pristupanja EU** - još jedan rezultat projekta *Izgradnja kapaciteta za jačanje crnogorskog sistema regulisanja azila i iregularnih migracija* čija realizacija je podržana od strane Ambasade Kraljevine Holandije u Beogradu.
- Objavljen **vodič za postupanje prema migrantima** namijenjen predstavnicima državnih organa nadležnih za postupanje prema tražiocima azila kao i promotivni materijal - **brošura**, koja sadrži kratak pregled informacija o pravima lica koja traže azil i lica kojima je priznato pravo azila, kao i o obavezama koje Crna Gora ima prema tim licima. Vodič i brošura su pripremljeni u okviru projekta „*Izgradnja kapaciteta crnogorskog sistema azila i upravljanja iregularnim migracijama*“
- Na sajtu Evropskog savjeta za vanjske poslove je objavljen članak **Protests in Podgorica - Where is Montenegro headed?**, autorski tekst Mr Nenada Koprivice;
- CEDEM, Centar za društvena istraživanja Analitika i Centar za evroatrantske studije (CEAS) su objavili **prevod djelova OGP Vodiča** koji treba da služi nevladinim organizacijama i drugim subjektima koji su zainteresovani za praćenje aktivnosti u oblasti inicijative **Partnerstvo otvorenih vlada**;

SEMINARI/TRENINZI:

- Trening: **Jačanje predstavnika/ca institucija za identifikovanje žrtava trgovine ljudima**, sa posebnim osvrtom na djecu, organizovan u sklopu projekta *Podržimo žrtve trafikinga, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova*, u partnerstvu sa Crnogorskim ženskim lobijem (CŽL), u hotelu Maestral u Miločeru, 6/7. februar, podržanog od Kanadske ambasade u Beogradu;

- **Radionica o sistemu azila i upravljanju iregularnim migracijama** za predstavnike crnogorskih NVO koje se bave zaštitom migranata/kinja i žrtava trafikinga i nasilja, Budva, 6/7. februar;
- **Trening o međunarodnim i evropskim standardima i praksi u oblasti azila i upravljanja iregularnim migracijama**, za predstavnike granične policije, Direkcije za azil i Uprave za zbrinjavanje izbjeglica, Budva, 6/7. februar;
- **Obuka mladih kadrova u pravosuđu u oblasti krivičnog zakonodavstva, sa posebnim osvrtom na zaštitu slobode i sigurnosti ličnosti** u skladu sa čl.5 Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama. Obuka je realizovana uz podršku Američke ambasade u Podgorici i njemačke fondacije Konrad Adenauer, Bečići, 17/19. februar;
- Seminar na temu: **"Crna Gora u procesu evropskih i evroatlantskih integracija"**, u hotelu „Maestral" u Miločeru, 18-20. marta, u saradnji sa njemačkom fondacijom Konrad Adenauer Stiftung-KAS;
- **Trening o međunarodnim standardima i sudskoj praksi u oblasti azila i iregularnih migracija** za predstavnike/ce policije opšte nadležnosti, granične policije, Direkcije za azil i Uprave za zbrinjavanje izbjeglica, organizovao je CEDEM u hotelu Sentido Tara u Bečićima, 14. i 15. maja;
- **Radionica posvećenu sistemu azila i upravljanju iregularnim migracijama za predstavnike/ce crnogorskih nevladinih organizacija koje se bave zaštitom migranata/kinja i žrtava trafikinga i nasilja**, održao je CEDEM u hotelu *Sentido Tara*, u Bečićima 14. i 15. maja. Trening je realizovan u saradnji sa Holandskim centrom za izbjeglice, u okviru projekta *Izradnja kapaciteta crnogorskog sistema azila i upravljanja iregularnim migracijama*, koji je podržan od strane Ambasade Kraljevine Holandije u Beogradu;
- **Dvodnevni trening o standardima postupanja prema ranjivim grupama** u oblasti azila i iregularnih migracija u hotelu Maestral u Miločeru 22/23. oktobra za predstavnike granične policije, Direkcije za azil i Uprave za zbrinjavanje izbjeglica. Trening je realizovan u saradnji sa Holandskim centrom za izbjeglice, u okviru projekta *Izradnja kapaciteta crnogorskog sistema azila i upravljanja iregularnim migracijama*, koji je podržan od strane Ambasade Kraljevine Holandije u Beogradu.
- **CEDEM** je, u saradnji sa njemačkom fondacijom Konrad Adenauer Stiftung – KAS I Wilfried Martens Centrom za evropske studije iz Brisela, u periodu 5–6. novembra, u hotelu „Maestral" u Miločeru, organizovao **seminar** na temu: **"Crna Gora u procesu evropskih i evroatlantskih integracija"**.

- **CEDEM** je, u saradnji sa njemačkom fondacijom Konrad Adenauer, AIRE Centrom iz Londona, Britanskom ambasadam u Podgorici, Misijom OEBS-a u Crnoj Gori I Centrom za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, 11. novembra, u Kongresnom centru hotela *Premier*, organizovao **seminar** pod nazivom ***Pravo na privatnost i zaštita ličnih podataka.***
- CEDEM je organizovao dvodnevni trening 17/18. decembra u hotelu Maestral, u Budvi, za novinare i NVO aktiviste u cilju jačanja njihovih kapaciteta **u oblasti izvještavanja i praćenja slučajeva oduzimanja imovinske koristi stečene izvršenjem krivičnih djela.** Trening je realizovan u okviru projekta *Civilno društvo za efikasno oduzimanje imovinske koristi stečene izvršenjem krivičnih djela*, podržanog od strane Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici, a u saradnji sa ekspertima iz Srbije.

PRES KONFERENCIJE:

- **Pres konferencija povodom predavljanja rezultata** projekta *Podržimo žrtve trafikinga, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova*, koju su organizovali CEDEM i Crnogorski ženski lobi uz podršku Kanadske ambasade u Beogradu, Podgorica, **12.mart;**
- **CEDEM** je organizovao konferenciju za novinare na kojoj su **predstavljeni rezultati istraživanja javnog mnjenja o stavovima građana/ki o NATO integracijama Crne Gore.** Rezultate istraživanja je predstavio mr Nenad Koprivica, izvršni direktor CEDEM-a, **28.7.2015.**, PR Centar, Podgorica.
- **CEDEM** je organizovao konferenciju za novinare na kojoj su predstavljeni **rezultati istraživanja političkog javnog mnjenja o stavovima građana/ki o NATO integracijama** Crne Gore, kao i ostalim aktuelnim društveno-političkim

pitanjima. Rezultate istraživanja je predstavio mr Nenad Koprivica, izvršni direktor CEDEM-a, **12.11.2015.** Nato Info Centar, Podgorica.

- **CEDEM** je u Kongresnoj sali hotela Premier organizovao konferenciju za novinare povodom **predstavljanja rezultata istraživanja javnog mnjenja o diskriminaciji.** Istraživanje je sprovedeno u okviru projekta Razvijanje dobre prakse Ustavnog suda u borbi protiv diskriminacije, koji je podržan od strane Ambasade Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori; **14.12.2015.**

OKRUGLI STOLOVI/KONFERENCIJE/FOKUS GRUPE/TRIBINE:

- Okrugli sto: **Primjena Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti na lokalnom nivou** koji su organizovali CEDEM i NVO RUŽA iz Berana povodom zatvaranja projekta *Socijalnom inkluzijom do jednakih mogućnosti* i predstavljanja **Informatora o Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti**, Podgorica, 3. februar;
- Konferencija: **Pretpostavka nevinosti u okviru Evropske konvencije o ljudskim pravimasa fokusom na ulogu medija i javnih funkcionera**, koju je organizovao CEDEM u saradnji sa AIRE Centrom iz Londona i Centrom za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije Crne Gore, Podgorica, 23. februar;
- Fokus grupa sa predstavnicima institucija i NVO: **Institucionalni okvir, koordinacija i ključni problemi u praksi**, realizovana u okviru projekta *Podržimo žrtve trafikinga, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova*;
- Okrugli sto: povodom **predstavljanja rezultata projekta** *Podsticanje zapošljavanja Roma i Romkinja na lokalnom nivou*, u hotelu *Premier - Best Western Congress Centar*, Podgorica 13.maja;
- Konferencija: CEDEM je u hotelu *Ramada*, organizovao konferenciju **„Izbjeglička kriza u Evropskoj Uniji i regionu: EU plan, vladine strategije i odgovori civilnog društva“**, kao završnu aktivnost projekta *„Izgradnja kapaciteta za jačanje crnogorskog sistema azila i upravljanja migracijama“*, uz podršku Ambasade Kraljevine Holandije u Beogradu, u partnerstvu sa Holandskim centrom za izbjeglice, **28. Oktobar**;

ČLANCI/INTERVJUI/SAOPŠTENJA:

- CEDEM je u istraživanju koje je sprovedeno u okviru *Programa Think-tankovi i Civilno društvo, Univerziteta Pensilvanija iz SAD-a*, rangiran među *10 vodećih think-tank organizacija* iz Centralne i Istočne Evrope, Vijesti, RTCG, Dan, 23.januar;

- Članak: *Sjever skeptičan po pitanju ulaska u NATO*, Vijesti, RTCG, CDM, Pobjeda, 1.februar;
- Članak: Zeković razgovara o saliderima NVO o policijskim ovlaštenjima, Vijesti, RTCG, CDM, 1. februar;
- Intervju: *Koliko građani znaju o važnosti suživota u višenacionalnoj državi*, Pobjeda, Nenad Koprivica, Podgorica, 2. februar;
- Predstavljen Informator o Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti, *Država odgovorna za socijalno ugrožene*, Pobjeda, 4.februar;
- Članak: *Koprivica: Uključiti građane u proces odlučivanja o NATO integracijama*, Vijesti, RTCG, CDM, 10. februar;
- Članak o seminaru *Pretpostavka nevinosti u okviru Evropske konvencije o ljudskim pravima, sa fokusom na ulogu medija i javnih funkcionera*, Vijesti, CDM, Analitika, 23. februar;
- Intervju za SETimes: *Podrška crnogorske javnosti za učlanjenje u NATO*, Nenad Koprivica, Podgorica, 3. mart;
- Članak: CEDEM i Crnogorski ženski lobi ukazali na blagu kaznenu politiku: "*Sudovi blagi prema trgovcima ljudima*", MINAi Dan, 12. mart;
- Okrugli sto istraživanje o zapošljavanju Roma; Članci: *Bez posla jer su neobrazovani*-RTCG; *Neobrazovanost je glavni faktor nezaposlenosti Roma*-CDM; *Neobrazovanost i predrasude glavni uzrok nezaposlenosti Roma*-Vijesti, 25.maj;
- Članak: Izazovi članstva NATO- *NATO integracijama pristupiti sa interesno-racionalnog stanovišta*, Vijesti, Analitika, RTCG, 24. jun;
- Članak: UPR Izvještaj- *Zaštita ljudskih prava nije na odgovarajućem nivou*, RTCG, Vijesti, CDM, 24. jul;
- Članak: *Rezultati istraživanja javnog mnjenja*, Vijesti, RTCG, PortalAnalitika, CDM, 28. jul;
- Članak: *Panel diskusija, migranti*, CDM, RTCG, Analitika, Vijesti, 24. septembar;
- Članci: *Konferencija, Izbjeglice na balkanskoj ruti*, Pobjeda, Crna Gora, CDM, RTCG, Anadolija, Portal Analitika, DAN, 28. oktobar;
- Članci: *Seminar, Pravo na privatnost i zaštitu ličnih podataka*, Vijesti, RTCG, DAN, 11. novembar;

- Članci: *Pres konferencija, Rezultati istraživanja javnog mnjenja o NATO integracijama*, Crna Gora, Sloboda Evropa, Vijesti, RTCG, Portal Analitika, Crna Gora, CDM, KODEX; 12. novembar;
- Članci: *Pres konferencija, Rezultati istraživanja javnog mnjenja o diskriminaciji*, Portal Analitika, RTCG, Vijesti, CDM, Antena M, Dan, Pobjeda, 14. decembar;

UČEŠĆE NA MEĐUNARODNIM / REGIONALNIM SKUPOVIMA/INICIJATIVAMA:

- Presentacija publikacije: *Jačanje efikasnosti pravosudnih sistema Makedonije i Crne Gore*, Skoplje, **Makedonija, 11/13. februar**, Marija Vuksanović;
- Učešćena drugom *Regionalnom forumu o vladavini prava za Jugoistočnu Evropu*, u organizaciji AIRE centra iz Londona i ogranka međunarodne organizacije Civil Rights Defenders za Zapadni Balkan, **Beograd, 6/7. mart**, Marija Vuksanović;
- Učešće na 5. međunarodnom *TRIALOG Sajmu partnerstva*, **Beč, 4/6. maja**, Nenad Koprivica;
- Učešće u radu *Regionalnog konventa o evropskim integracijama*, koji je održan u organizaciji Evropskog pokreta u Crnoj Gori, Evropskog pokreta u Srbiji i Evropskog pokreta u Albaniji, **u Tirani 6-7. maja**, Marija Vuksanović;
- Učešće na regionalnoj panel diskusiji: *Serbia and Montenegro: A Step Closer to Reaching EU Accession (CEU/CENS)*, **Budimpešta, 17/.19.maj**, Marija Vuksanović;
- Studijska **posjeta Holandiji**, u okviru projekta "Izgradnja kapaciteta za jačanje crnogorskog sistema azila i upravljanja migracijama", **24/25. septembar**, Nenad Koprivica;
- Učešće na Konferenciji „*Classrooms Beyond Race – Inclusive Education for Romani Children*“, u organizaciji Evropskog centra za prava Roma (ERRC), **u Beogradu je od 5-7. oktobra**, Danijela Vujošević i Marija Vuksanović;
- Učešće na jednodnevnoj konferenciji „*Balkanska ruta i izbjeglička kriza*“ koju su organizovali Grupa 484 i Fondacije za otvoreno društvo, Srbija, **u Beogradu**, Marija Vuksanović;

- Učešće na radionici *Shaping the Future in Montenegro*, koja je održana **20/21. novembra u Landshut-u, u Njemačkoj**, Nenad Koprivica;

UČEŠĆE NA SEMINARIMA/SKUPOVIMA/SASTANCIMA U ZEMLJI:

- Učešće na okruglom stolu: *Studija slučaja Humane Bezbjednosti-odnosi među vršnjacima u srednjim školama i mladi u susretu sa politikom socijalnog stanovanja*, ADP-Zid, Podgorica, 21. januar, Andrijana Mašanović;
- Učešće na *EIDHR konsultacijama*, Podgorica, 28. januar, Marija Vuksanović/ Danijela Vujošević;
- Učešće na *radionici o pravosudnoj reformi*, Budva, HRA,22/24. januar, Marija Vuksanović;
- *Sastanak povodom pripreme projekta za EIDHR:HRA*, Podgorica, 28.januar, Marija Vuksanović;
- Učešće na *radnom sastanku sa predstavnicima Ambasade Norveške*, Podgorica, 11.februar, Danijela Vujošević;
- Učešće na *prezentaciji Plana integriteta MO*, Podgorica, 12. februar, Danijela Vujošević;
- *Prijem povodom posjete šefa Direktorata za susjedsku politiku i proširenje za Zapadni Balkan Crnoj Gori*, DEU, 16.februar, Danijela Vujošević/ Andrijana Mašanović;
- *Učešće na 33, 34. i 35. sjednici Odbora za bezbjednost i odbranu*, Podgorica, februar, Danijela Vujošević;
- *Učešće na random sastanku sa predstavnicima DEU na temu azila i trafikinga*, Podgorica, 20.februar, Danijela Vujošević;

- *Učešće na IPA CSF konsultacijama*, Podgorica, 24. februar, Marija Vuksanović/ Danijela Vujošević;
- *Učešće na prezentaciji Izvjestaja o transparentnosti u MO*, CEMI, Podgorica, 25. februar; Danijela Vujošević;
- *Učešće na okruglom stolu: Prezentacija Studije o rizicima korupcije u MO*, CEMI, Podgorica, 26.februar, Danijela Vujošević;
- *Učešće na sastanku u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava*, Podgorica, 10.mart, Andrijana Mašanović;
- *Učešće na okruglom stolu: Odnos Vlade I nevladinih organizacija u Crnoj Gori*, TACSO, Podgorica, 13. mart, Marija Vuksanović;
- *Sastanak sa ekspertima EU: Peer Review Missiono radu Ombudsmana*, EU Info Centar, 24. mart, Marija Vuksanović;
- *Učešće na sastancima vezanim za Otvorenu platformu*, februar/mart, 2015, Nenad Koprivica/ Marija Vuksanović;
- *Učešće na okruglom stolu povodom predstavljanja Nacrta Zakona o edukaciji u pravosuđu*, MP, Podgorica, 17.mart, Danijela Vujošević;
- *Učešće na seminaru na temu antidiskriminacione politike*, HELP, Bečići, 20. mart, Danijela Vujošević;
- *Učešće na predstavljanju IPA poziva*, EU info centar, Podgorica 23. april, Marija Vuksanović;
- *Učešće na javnoj diskusiji, „Šta imam ja od toga?“*, Delegacija EU, EU Info Centar, Podgorica, 9. maj, Andrijana Mašanović;
- *Učešće na konferenciji, na temu „Žene, mir i bezbjednost“*, hotel Podgorica, Podgorica, 4. maj, Andrijana Mašanović;
- *Učešće na sastancima organizovanim u okviru posjete TAIEX eksperta Crnoj Gori, u vezi sa Studijom o migrantima: prezentacija rezultata i rad na finalizaciji studije*, Podgorica, 25/28.maj, Marija Vuksanovic;
- *Učešće na okruglom stolu "Nezaposlenost mladih ljudi koji su u riziku od marginalizacije zbog lošeg socio-ekonomskog položaja i mjesta življenja"*, ADP-Zid, hotel Premier, Podgorica, 7. jul, Andrijana Mašanović;

- Učešće na konferenciji *"Iskustva NVO u procesu evropske integracije CG: Postignuća i izazovi"*, hotel Podgorica, Podgorica, 27. jul, Andrijana Mašanović;
- Učešće na panel diskusiji *"Dobro upravljanje i Strategija razvoja za Jugoistočnu Evropu 2020."*, Institut alternativa, hotel Ramada, Podgorica, 29. septembar, Andrijana Mašanović;
- *Učešće na sastanku Delegacije EU sa Nikolom Bertolinijem*, Podgorica, 5. oktobra, Ognjen Marković;
- *Učešće na konsultativnom sastanku o pripremi novog Civil Society Facility (CSF) 2016-2017.*, Delegacija EU, Podgorica, 5. oktobar, Ognjen Marković;
- *Učešće na konferenciji „Ideološko mapiranje političke scene zemalja Zapadnog Balkana"*, 30. novembar, PR Centar, Ognjen Marković;
- *Učešće na trećem sastanku Sektorskog monitoring odbora za Operativni program „Razvoj ljudskih resursa 2012-2013"*, hotel Ramada, 19. novembar, Danijela Vujošević;
- *Učešće na 50. sjednici Odbora za bezbjednost i odbranu*, hotel Ramada, 4. decembar, Danijela Vujošević;
- *Učešće na panel diskusiji "Ljudska prava u Crnoj Gori"*, Ujedinjene Nacije u Crnoj Gori, 7. decembar, Danijela Vujošević;
- *Učešće na konferenciji: Migracije i izbjeglička kriza*, povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, EU Info Centar, 10. decembar 2015, Ognjen Marković;
- *Učešće na sastanku posvećenom građenju Koalicije za monitoring sprovođenja Partnerstva za otvorenu upravu*, CEDEM i CeMI, 16. decembar, PR Centar, Ognjen Marković;
- *Učešće na kvartalnom sastanku sa ne-vladinim organizacijama*, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, 22. decembar, Danijela Vujošević;

- Učešće na završnom skupu na kojem su predstavljeni rezultati projekta "Podrska instituciji Ombudsmana i Ustavnom sudu u primjeni evropskih standarda u oblasti ljudskih prava" (SOCCER), EU delegacija u Crnoj Gori, hotel Podgorica, 17. decembar, Danijela Vujošević;
- Učešće na javnoj debati o novom Zakonu o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, kroz projekat: Kako zakon postaje praksa?, UMHCG, 18. decembar, Danijela Vujošević;

ISTRAŽIVANJA:

CEDEM je organizovao konferenciju za novinare na kojoj su predstavljeni rezultati **istraživanja javnog mnjenja o stavovima građana/ki o NATO integracijama Crne Gore**. Rezultate istraživanja je predstavio mr Nenad Koprivica, izvršni direktor CEDEM-a, 28.7.2015., PR Centar, Podgorica.

CEDEM je organizovao konferenciju za novinare na kojoj su predstavljeni rezultati **istraživanja političkog javnog mnjenja o stavovima građana/ki o NATO integracijama** Crne Gore, kao i ostalim aktuelnim društveno-političkim pitanjima. Rezultate istraživanja je predstavio mr Nenad Koprivica, izvršni direktor CEDEM-a, 12.11.2015. Nato Info Centar, Podgorica.

CEDEM je u Kongresnoj sali hotela Premier organizovao konferenciju za novinare povodom predavljanja rezultata **istraživanja javnog mnjenja o diskriminaciji**. Istraživanje je sprovedeno u okviru projekta *Razvijanje dobre prakse Ustavnog suda u borbi protiv diskriminacije*, koji je podržan od strane Ambasade Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori; 14.12.2015.

FINANSIRANJE/SARADNJA SA DONATORIMA

Tokom izvještajnog perioda, kao i prethodnih godina, CEDEM se finansirao donacijama koje je ostvarivao na projektnoj osnovi, kroz grantove međunarodnih donatora.

FINANSIJSKI PRESJEK ZA 2015 – PO PROJEKTIMA I DONATORIMA

Seminari: Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i praksa Evropskog suda za ljudska prava - Konrad Adenauer Stiftung - KAS, Crna Gora i regionalna kancelarija u Bukureštu - 18,000.00 €

Seminari na temu: Crna Gora u procesu evropskih i evroatlantskih integracija - Konrad Adenauer Stiftung – KAS Crna Gora i Wilfried Martens Centre for European Studies - 10,000.00 €

Jačanje uloge mladih u procesu NATO integracija - Komisija za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću – 5,900.00 €

Političko javno mjenje 2015, NATO Public Diplomacy, Američka ambasada u Podgorici, Mađarska ambasada u Podgorici - 11,000.00 €

Civilno društvo u borbi za efikasno oduzimanje kriminalno stečene imovine, Američka ambasada u Podgorici - 20,000.00 €

Razvijanje dobre prakse Ustavnog suda u borbi protiv diskriminacije, Ambasada Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori - 22,340.00 €

Zagovaranje za otvorenu Vladu, PASOS – 22,071.00 €

TABELARNI PRIKAZ:

